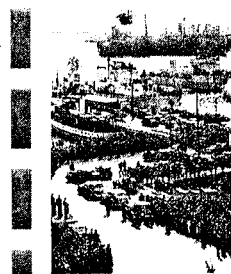

45 fanger sluppet fri

Fangen som lensmann Braathern i Søndeled skulle sette inn i Kristiansand kretsfengsel i går, rakk ikke engang å ta av seg frakken før kontraordren kom. Sammen med 45 andre fanger ble han sluppet fri fra fengslet i går. - Vi har hatt opptil 250 fanger her på en gang, noen ganger har over 300 vært til middag. Det har vært en veldig påkjenning for oss, sier vaktmester Røineland til Agder Tidend. Nå skal fengslet reingjøres og luftes. (NTB)

Nordmenn som vinnere, tålte vi det?

JUBELBRUS: Norge vant såvisst ingen krig. Vi var ikke i krig. Vi var ikke engang alliert med seierherrene. Med unntak av en tredjedels promille av befolkningen - hadde ingen opplevd krig. Foto: LEIF GANER

Seier'n på norsk

Ingen vet hvor sangen kom fra. Den smøg seg rundt hjørnene, blandet seg med jubelbruset, braktes på usynlige bølger fra hus til hus, fra by til by, spredte seg med vårvinden oppover i dalene, fram til stasjonsbyene, ut til bygdene, steg fra intet til å bli hele nasjonens allsang i løpet av døgnnet 7.-8. mai 1945:

Av HANS FREDRIK DAHL

Seier'n er vår, seier'n er vår vi har vinnit, seier'n er vår
Om og om igjen uten stans eller måte, alltid satt i gang på ny av en ivrig stemme i utkanten av flokken, i et insisterende gnål på kvinten som så med sine enkle modulasjoner ble en liten melodi på tersen og til sist et helt kor av brølende og frydefulle stemmer som falt inn i full styrke og sank ned i sluttonenes litt mer melodiske intervaller:
Seier'n er vår, seier'n er vår Quisling kom på Grini i går
Knappt en jubelrøst disse maida-

gene 1945 tenkte vel over teksten i denne sang som plutselig var vår felleseie, egentlig er dypt villedende. Norge vant såvisst ingen krig. Vi var ikke i krig. Vi var ikke engang alliert med seierherrene. Bortsett fra uteseilerne, frontkjemperne og en ganske liten kontingent av London-soldater - en tredjels promille av befolkningen eller så - hadde ingen nordmenn opplevd «krig» i den egentlige mening av ordet: ikke vært mobilisert, ikke stått under kommando, ikke vært tvunget til å gi opp sine sivile goder under trussel fra krigsrettens barske lov. Okkupert var nok landet, tungt og trykkende besatt av fremmede tropper. Men heller ikke som okkupert ble vi tilnærmedesvis så utplyndret, fornødret eller trakkassert som vanlig var og er, når fremmed krigsmakt med full rustning tar opphold i et land.
De fem tusen dristige, motstandsbevegelsens heltemodige ungdommer som fra bunnen av byene og i ly av dalene valgte en frivillig geriljastand mot denne overmakt, levde selvfølgelig i egenforskyldt livsfare. Men mor

HEVNENS TIME: Mange som selv NS-medlemmer arrestert på Ski.

og far og befolkningen ellers gjorde det ikke. De tyske styrkene i Norge viste gjennom størstedelen av de fem årene ikke liten selvbeherskelse overfor den passivt motvillige befolkningen. De var høflige, korrekte, velorganiserte; en okkupasjonsmakt mange land gjennom historien ville misunt oss.
Men altså: *Seier'n er vår!* Og har alltid siden vært det. «Krigen» kalles på norsk ikke bare felttogets to måneder i 1940, men hele tidsrommet 1940-45, med en tilsnikelse som ikke engang får oss til å rødme. «Besættelsestiden» kaller danskene med større beskjedenhets dette tidsrom - svenskene sier «beredskapsåren». Av Nordens folk er det egentlig bare finnene som med full rett kan si at de gjennomlevde en «krig». Men av dem alle er det vi som

” Seier'n er vår, seier'n er vår, vi har vinnit, seier'n er vår ”